Katedraali
Cathedral

2
2026

TUOMIOKIRKON JUHLAVUOSI ALKAA ▸ LUE LISÄÄ S. 3

Kirjoittaja on vt. kirkkoherra ***Päivi Vähäkangas***.

Vapahtaja syntyy riippumatta siitä, miten joulua vietät

Missään en ole viettänyt niin suomalaisia jouluja kuin ulkomailla asuessani. Kanadassa paistoin pipareita, graavasin lohta ja imellytin perunoita. Saksassa suomalaiset jakoivat toisilleen vinkkejä siitä, millainen tilaus lihakauppiaalle kannattaa tehdä, jotta saisi perinteisen joulukinkun. Kardemummaa kuljetettiin Suomesta asti, jotta se olisi oikeankokoiseksi rouhittua. Sylvian joululaulua laulettiin kyynelsilmin.

Kun nuorena aikuisena aloin viettää joulua omassa kodissa, oli tärkeää toistaa mahdollisimman tarkasti lapsuuden joulujen yksityiskohdat. Joulu tuntui joululta vain, jos se oli tuttu. Täydellisen joulun tavoittelu oli kuitenkin mahdoton tehtävä. Aina jokin epäonnistui, jokin puuttui, joku kiukutteli. Vähitellen opin, että täydellisyyden tavoittelu takaa vain tyytymättömyyden.

”Vähitellen opin, että täydellisyyden tavoittelu takaa vain tyytymättömyyden.”

Jouluna juhlitaan sitä, että Jumala toi maailmaan toivon, rauhan ja uuden alun. On paradoksaalista, että joulun rauhaan laskeutuminen voi aiheuttaa ihmisille niin paljon stressiä ja suorituspaineita. Meille syntyy Vapahtaja – ilman ensimmäistäkään joulukorttia, joululahjaa, juustotarjotinta tai joulusiivousta. Jumala tulee lähelle riippumatta siitä, missä, miten ja kenen kanssa joulua viettää.

Ensimmäisestä joulusta puuttui oikeastaan kaikki, minkä nykyään ajattelemme kuuluvan välttämättömänä jouluun. Jumala päätti tulla ihmiseksi juuri kaaoksen ja epävarmuuden keskellä. Siksi joulua ei tarvitse rakentaa. Sen saa ottaa vastaan sellaisena kuin elämä juuri nyt on.

Levollista joulun odotusta! ✶

2 **Pääkirjoitus**

3 **Ajankohtaista**

4 **Murhattuja marttyyreita ja paljon iloa – vuoden kovin juhlakausi alkaa**

6 **Tuomiokirkkoseurakunnassa tapahtuu**

Lahjoita jouluiloa vähävaraisille

Kasvokkain-ryhmä kutsuu keskustelemaan Raamatun kertomuksista

Joulupuurolla lyhtyjen valossa

Jouluoratorio – eurooppalaisen joulumusiikkiperinteen ytimessä

Salvat 1701 -teos tuo tuskan ja toivon Vanhaan kirkkoon

8 **Merkityksellinen lahja tuo hyvän mielen**

9 **Kolumni**
Sarjakuva

10 **Vapaaehtoiset ovat seurakunnan sydän**

Vapaaehtoisena seurakunnassa

11 **Asiaa sanasta**

12 **In English**

14 **Adventin ja joulunajan tapahtumat**

16 **Kauneimmat joululaulut**

Katedraali Cathedral

HELSINGIN TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

2 2026

TOIMITUS Riikka Leskinen, Maaria Vaviolahti, Juho Niemelä, Via Kallio
YHTEYDENOTOT viestinta.tuomiokirkkosrk@evl.fi
TAITTO kasma.fi **KANSIKUVA** Sini Nihtilä **KUVITUSKUVAT** Sini Nihtilä
JULKAISIJA Helsingin tuomiokirkkoseurakunta
PAINOPAIKKA Grano Oy
ISSN 1456-2499. **JAKELU** Posti

KATEDRAALI ILMESTYY PÄÄSIÄISENÄ JA JOULUNA
Lehti lähetetään Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan jäsenille teknisistä syistä talouden vanhimman nimellä. Osoitteet saadaan automaattisesti muuttoilmoituksen perusteella. Lehteä saatavana maksutta myös kirkkoherranvirastosta, Tuomiokirkosta, Vanhasta kirkosta, Mikael Agricolan kirkosta ja Hyvän toivon kappelista.

Joutsenmerkitty painotuote 4041 1029

YHTEYSTIEDOT Kirkkoherranvirasto palvelee ma klo 9–15, ti klo 9–12, ke klo 12–17 ja to–pe klo 9–12
p. 09 2340 6100, tuomiokirkko.srk@evl.fi

helsingintuomiokirkkoseurakunta.fi

Kuva vuoden 2024 Lux Helsinki -tapahtumasta (Janne Aholan teos Symmetria, kuvaaja Petri Anttila)

Lux Helsinki

30.12.2026–6.1.2027

Lux Helsinki käynnistyy tänä vuonna jo ennen vuodenvaihdetta ja laajenee kahdeksan päivän mittaiseksi valotaidefestivaaliksi.

Maksuton koko perheen tapahtuma tuo valoa Helsingin pimeimpään vuodenaikaan ja kutsuu kokemaan Helsingin loisteen ja pimeyden vuorottelun sekä värien leikin kautta. Vuoden 2026–2027 festivaalin teema on *Light between the worlds*.

Festivaalilla nähdään 14 valotaideteosta Helsingin keskustan alueella. Lisäksi Wanhassa Satamassa esitellään opiskelijoiden valotaidetta. Ohjelmaa täydentävät muun muassa opastetut kierrokset sekä ohjattu juoksutapahtuma, jossa kaupunkia ja valotaidetta koetaan teokselta toiselle lenkkeillen. Oheisohjelma täydentyy loppuvuoden aikana.

Festivaalin pääteos ottaa haltuun Tuomiokirkon julkisivun ja Senaatintorin rakennuksineen, joka on yksi Helsingin tunnetuimmista kaupunkimaisemista. Teoksen ytimessä on valon ja värien lisäksi musiikki. Valotaide ja ympäri maailman rakastetut klassikkobiisit muuttavat historiallisen torin ja sitä ympäröivän monumentaalisen arkkitehtuurin kokonaisvaltaiseksi taideteokseksi keskellä talvista Helsinkiä.

”Vuoden 2026–2027 festivaalin teema on Light between the worlds.”

LISÄTIEDOT *luxhelsinki.fi*

Helsingin tuomiokirkko 175 vuotta

Nikolainkirkon rakennustyöt aloitettiin vuonna 1830, vajaat parikymmentä vuotta sen jälkeen, kun Helsingistä oli tullut Suomen suurruhtinaskunnan pääkaupunki. Rakennustyöt kestivät 22 vuotta – arkkitehti C.L. Engel ehti kuolla ennen kirkon valmistumista. Helmikuun 15. päivä 1852 Nikolainkirkko vihittiin käyttöön. Ensi vuonna siitä tulee kuluneeksi 175 vuotta. Onko se lyhyt vai pitkä aika?

Suomen itsenäistyttyä kirkon nimi vaihdettiin Suurkirkoksi ja kun vuonna 1959 Helsingin hiippakunta perustettiin, se valittiin piispan kirkoksi ja näin nimi muuttui Helsingin tuomiokirkoksi.

Helsingin ja ehkäpä koko Suomen symbolia juhlitaan koko vuosi. Luvassa on messuja, konsertteja, luentoja, kaverisynttäreitä muiden ensi vuonna juhliaan viettävien kanssa. Ja onpa suunnitelmissa kutsua kirkkoon myös 87- ja 88-vuotiaita, jotka ovat eläneet peräti puolet Tuomiokirkon iästä. Toivomme, että jokainen löytää tapansa juhlia yhteistä olohuonettamme ja Helsingin helmeä.

LISÄTIETOJA *antaa ja juhlaideoita ottaa vastaan kappalainen Maikki Viljanen (anna-maija.viljanen@evl.fi)*

Tiina Palola

Kuva Vanhalle kirkolle rakennetusta huovutetusta jouluseimestä vuodelta 2022. Seimen on suunnitellut ja valmistanut Elina Törmä.

Jouluseimet jälleen Aleksanterinkadun ympäristössä

Totuttuun tapaan Aleksanterinkadun varrella näyteikkunoista löytyy jouluseimiä marraskuun loppupuolelta loppiaiseen saakka. Tänä vuonna seimiasetelmissa nostetaan teemaa ”Lahjoista arvokkain”. Se liittyy myös Lasten oikeuksien viikon teemaan, joka on ”Jokainen lapsi on arvokas”.

Jouluseimiin tulee tänä vuonna qr-koodi, josta löytyy virketeksti lasten näkökulmasta sekä meditatiivinen teksti.

LISÄTIETOJA SEIMISTÄ
löytyy osoitteesta jouluseimet.fi

Murhattuja marttyyreita ja paljon iloa – vuoden kovin juhlakausi alkaa

Menisinkö kirkkoon jo ennen kuin pata menee jumiin ja tortut tulevat korvista? Joulunpyhien viitoittama tie adventista loppiaiseen tarjoaa ainakin vaihtoehtoja. Mukaan matkalle voi hypätä missä vain vaiheessa, vaikka kertaluontoisesti, tai nauttien koko juhlakattauksesta.

Suuria tunteita, hyvässä ja pahassa, mutta myös lepoa ja rauhaa on luvassa. Joulunajalla on suomalaisen sielussa ja sydämessä sekä kirkkovuodessa erityinen paikkansa.

teksti **JANNE VILLA** kuvitus **SINI NIHTILÄ**

Vuoden pimeimmän ajan valaiseva juhlakausi on kaunis ja puhutteleva. Kuin jatkosarjana pyhästä toiseen etenevä joulutarina on ihmiskunnan suurimpia kertomuksia, jonka globaaleille vaikutuksille vetää vertoja vain pääsiäisen draama. Monelle tämä on myös vuoden kiireisintä aikaa, joka on ladattu suurilla odotuksilla, sosiaalisilla paineilla ja juhlan valmistelujen vaatimuksilla.

Kaiken härdellin vastapainoksi – joulun syvimmän olemuksen tavoittamiseksi ja tunnelmaan pääsemiseksi – voi olla viisautta mennä rauhoittumaan johonkin pyhättöön jo ennen kuin joulupuuro palaa pohjaan ja pata menee jumiin.

Hiljentymistä harvoin katuu. Juhlamieli voi hyvässä lykyssä tulla varhemmin, kun voittaa lähtökitkan kirkkoon, käy ehkä laulamassa Kauneimmat joululaulut tai katsomassa seimet.

Mistä mystinen seikkailu alkaa

Kristinuskosta on kertynyt paljon tietoa, mutta Jumalan ja ihmisen suhde käsitetään ja koetaan kovin eri tavoin. Kyseessä on ihmeellinen, yli ymmärryksen menevä mysteeri. Kirkko ei kutsu vain kristikansaa vaan kaikkia kansalaisia ihmettelemään tätä Pyhää. Se on elämän kestävä seikkailu.

Joulukauden seikkailu ja samalla uusi kirkkovuosi käynnistyy, kun Hoosianna kaikuu 29.11. kaikissa luterilaisissa kirkoissa. Ensimmäisenä adventtisunnuntaina Jeesus ratsastaa aasilla Jerusalemiin ja kansa iloitsee ja riemuitsee.

Adventin tarinassa Jumala tulee ikään kuin ihmissilmien tasolle. Jeesuksen kuninkuus on tosin toisenlaista kuin tämän maailman diktaattorien.

Jos Jeesus olisi ollut itsetunto-ongelmainen, hänellä olisi pitänyt varmaankin olla isompi hevonen ja sotilassaattue, mutta aasi riitti.

Nuoret tytöt tuovat valon

Lucian päivä 13.12. osuu 3. adventtisunnuntaihin. Sisiliassa elänyt Lucia kääntyi kristityksi ja hänet murhattiin kristittyjen vainoissa 300-luvulla.

Suomenruotsalaiset ovat osanneet juhlia Lucian päivää perusteellisemmin. Moni suomenkielinenkin tuntee Tuomiokirkossa tapahtuvan nuoren neidon kruunaamisen ja koskettavan kauniin kynttiläkulkueen.

Valon teema toistuu tässäkin juhlassa: Valo voittaa aina pimeyden! Koskaan ei ole niin pimeä, ettei valo sinne ulottuisi. Kidutetulta Lucialta puhkaistiin silmät, mutta silti hänestä tuli tarinansa kautta valon ja toivon tuoja.

Toinen nuoresta naisesta kertova juhlapäivä on 4. adventtisunnuntai 20.12. Se on omistettu Jeesus-lasta odottavalle Marialle. Katolisessa kirkossa Marialla on keskeinen rooli, kun kristinuskon suurta kertomusta yritetään ymmärtää. Luterilaisellekin Maria voi näyttäytyä inhimillisenä hahmona ja rinnalla kulkijana. Jopa johdattajana jumalallisten salaisuuksien äärelle. Seimen äärelle.

Avoin mieli kaipaa ikuisuutta

Suomessa on omalaatuinen perinne. Juhlien pääpäivänä pidetään aattoa eli virallista juhlapäivää edeltävää päivää. Näin joulunakin.

Ajoituksella ei niin väliä, jos pääsee minä tahansa päivänä siihen tunnelmaan, josta Vesa-Matti Loiri lauloi Sydämeeni joulun teen -levynsä nimikkokappaleessa. Laulussa avoin mieli kaipaa ikuisuutta. Jos ajatukset saa virittymään joulun tuntuun, sisällä saattaa alkaa soida harras sävel:

”On jouluyö, sen syvä rauha leijuu sisimpään, kuin oisin osa suurta kaikkeutta. Vain kynttilät ja kultanauha loistaa hämärään, ja mieleni on täynnä kirkkautta.”

Mutta tässä mennään jo mysteerin puolelle, ja jokainen kokee sen omalla tavallaan ja omista lähtökohdistaan, jos on kokeakseen. Joulu tulee joka tapauksessa kaikille, köyhille ja rikkaille, yksinäisille ja läheisten kanssa tunnelmoiville sekä kaikenlaista käytännöllistä ja ihmissuhdekaaosta vain vaivoin hallitseville.

Karsea muistutus murhatuista

Jos tortut tulevat jo korvista ja kirkossa käynti jäi välistä aattona ja joulupäivänä, tapaninpäivä tarjoaa taas hienon hartausmahdollisuuden. 26.12. muistetaan ensimmäistä kristittyä marttyyria Pyhää Stefanosta, joka kivitettiin kuoliaaksi 30-luvulla Jerusalemissa. Tapaninpäivä on karsea muistutus myös meidän aikamme maailmasta, joka ei sekään ole mikään idylli tai kiiltokuva. Hyvyyden voimien voittamisen puolesta on tehtävä paljon työtä.

Kristinusko ei tuota vain kauniita ja viisaita sanoja, vaan myös käytännöllistä taistelua, pieniä ja isoja tekoja oikeudenmukaisuuden, rauhan ja ympäristön puolesta.

Rauhaa ei rakenneta vain Putinin ja Trumpin diileillä, vaan me kaikki kannamme vastuuta siitä, miten käyttäydymme kaupan kassalla, miten otamme naapurit huomioon ja valitsemme sanamme somessa.

Kun tietäjistä tehtiin vakoojia

Joulun juhlasesongin lopettaa 6.1. loppiainen, jossa on vakoojatarinan ja jännitysnäytelmän aineksia. Kuningas Herodes ja Jerusalemin valtaapitävät ylipappeineen pelästyvät ennustuksesta, jonka mukaan on syntynyt ”juutalaisten kuningas”.

Herodes lähettää tuota epäiltyä messiasta ihmettelemään tulleet itämaiden tietäjät salaa Betlehemiin. Vakoojiksi tietämättään joutuneiden tietäjien tehtävänä on ottaa tarkkaa selkoa syntyneestä vihollisesta ja kertoa, mistä lapsi löytyy. Murhattavaksi.

He löytävätkin Marian ja Jeesus-lapsen, mutta julmalle kuninkaalle raportoimisen sijasta kumartavat iloisina lasta ja antavat tälle lahjojaan. Sitten he palaavat salaa kotimaihinsa eli tekevät Herodekselle oharit. Lapsi saa elää ja tehdä tehtävänsä. Loppu on historiaa.

Joulukertomusta ei ole tarkoitettu vain kristikunnan nautittavaksi. Jeesuksesta puhutaan ”maailman valona”. Lähetystyölle omistettu loppiainen muistuttaa, että hyvää sanomaa pitäisi viedä edelleen eteenpäin.

Kaikkia joulunpyhiä ei edellä käsitelty, mutta tässä esimerkkejä juhlakattauksesta, josta on varaa valita. Kukin tyylillään ja ajallaan – ehkä jo tällä juhlakaudella – saattaa sielunruokaa nautittuaan liittyä Vexi Salmen sanoihin: ”Näin sydämeeni joulun teen ja mieleen hiljaiseen, taas Jeesus-lapsi syntyy uudelleen.” ✷

Kirkko Helsingissä

Lahjoita jouluiloa vähävaraisille

Haluatko lahjoittaa jouluksi iloa Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan alueella asuville vähävaraisille? Siihen on mahdollisuus lahjoittamalla keräystilillemme valitsemasi summa.

Tuomiokirkkoseurakunnan diakoniatyön kautta myönnetään jouluksi ostokortteja ruokaan ja lasten lahjoihin vähävaraisille hakemusten perusteella. Hakijoiden taloudellinen tilanne selvitetään hakuprosessin yhteydessä, jotta tuki voidaan kohdentaa sitä eniten tarvitseville.

Jokainen lahjoitus on arvokas ja auttaa tuomaan joulun iloa ja helpotusta arkeen alueen vähävaraisille. Kiitos, että olet mukana tukemassa vähävaraisten joulua. Pienikin lahjoitus voi olla suuri apu.

NÄIN VOIT LAHJOITTAA

Saaja: Helsingin Seurakuntayhtymä - Helsingfors Kyrkliga Samfällighet

Tilinumero: FI49 1237 3000 1756 76
Tilisiirtoon Tuomiokirkkoseurakunnan viitenumero: 2260

MobilePay -numero: 16005

Keräyslupa RA/2020/1533

Kasvokkain-ryhmä kutsuu keskustelemaan Raamatun kertomuksista

Tammikuussa 2027 käynnistyy uusi Kasvokkain-ryhmä, jossa pysähdytään tunnettujen Raamatun kertomusten äärelle ja pohditaan niiden merkitystä nykyajassa.

Raamatun kertomusten ihmiset, kohtaamiset ja tunteet tarjoavat näkökulmia elämän suuriin kysymyksiin sekä mahdollisuuden rakentaa yhteistä ymmärrystä.

Ryhmässä tutkitaan Raamatun kertomuksia yhdessä keskustellen ja osallistavia menetelmiä hyödyntäen. Tapaamisissa käsitellään muun muassa Aatamin ja Eevan sekä Daavidin ja Goljatin tarinoita.

Ryhmä on avoin kaikille, jotka kaipaavat pysähtymistä, ajatustenvaihtoa ja uusia näkökulmia tuttuihin kertomuksiin. Ohjaajina toimivat Anne Vesterinen ja Olli Aarnio.

Kasvokkain-ryhmä kokoontuu Bulevardin pihasalissa (Bulevardi 16, sisäpiha) kuukauden toisena lauantaina klo 11–13. Ensimmäinen kokoontuminen on 9.1.2027.

LISÄTIETOJA JA ILMOITTAUTUMISET:
Olli Aarnio, puh. 041 438 8350.

Sini Nihtilä

Joulupuurolla lyhtyjen valossa

Hyvän toivon kappelin joulunviettoon on viime vuodet kuulunut joulupuuro ulkosalla lyhtyjen valossa. Perinne sai alkunsa koronavuosina, kun sisällä oli vaikea kokoontua.

Paikallisen sanonnan mukaan Jätkäsaaressa tuulee aina.
– Tuulta, ja joskus myös tuiskua uhmaten olemme kokoontuneet sinnikkäästi ulkona. Puuron syöminen ulkona kertoo, että emme jää kirkossa seiniemme suojiin, vaan olemme avoimia ulospäin, sanoo Hyvän toivon kappelin kappalainen Hannu Varkki.

Joulupuuro on mukava yhteisöllinen hetki. Mukaan on aina liittynyt myös ohikulkijoita: koiran ulkoiluttajia, opiskelijoita HOASin taloista ja Länsisataman matkustajia.

Lyhtyjen valo luo tilaisuuteen oman lämpimän tunnelmansa. Lämpöä tuovat myös yhteisöruokailun vapaaehtoiset puurokauhan varressa.
– Joulun rakkauden sanoma tulee todeksi, kun tulemme yhteen Jumalan taivaan alle, tiivistää Varkki.

JOULUPUURO LYHTYJEN VALOSSA:
ma 14.12. klo 17–18.15
Hyvän toivon kappelin pääoven edessä

Jouluoratorio
– eurooppalaisen joulumusiikkiperinteen ytimessä

Johann Sebastian Bach sävelsi kuudesta kantaatista koostuvan Jouluoratorion vuosina 1733–1734 alun perin esitettäväksi kuutena pyhänä siten, että ensimmäinen osa esitettiin joulupäivänä ja viimeinen osa loppiaisena. Cantores Minores on esittänyt Jouluoratoriota ensimmäisen kerran vuonna 1967. Vuodesta 1981 alkaen se on esitetty vuosittain, koronavuotta 2020 lukuun ottamatta, joten voidaan puhua pitkästä perinteestä.

”Cantores Minores on esittänyt Jouluoratoriota ensimmäisen kerran vuonna 1967.”

Jouluoratoriossa on mukana noin 130 A-kuorolaista ja 30 koulutusryhmäläistä. Teos on kuorolaisille hyvin tärkeä ja pidetty ja se tuntuu kuoronjohtaja Hannu Norjasen mukaan tuovan joulumielen sekä esittäjille että yleisölle. Bach on onnistunut Jouluoratoriossaan tuomaan musiikillaan sekä joulun riemun ja ilon että herkkyyden ja hiljaisuuden tunnelmat vaikuttavasti esiin. Teoksen upea musiikki innostaa aina uusia poikia oppimaan sen nopeasti lyhyessä ajassa vanhojen konkareiden rinnalla. Useimmat kuorolaiset oppivat äänenmurroksen takia vuosien varrella useamman stemman, joten teos tulee heille todella tutuksi. Tämä teos yhdistää toisiinsa myös useat Cantores Minoresin kuorosukupolvet, sillä tämä on Bachin passioiden ohella teos, jota kaikki ovat saaneet laulaa. Samalla siinä liitytään osaksi merkittävää eurooppalaista musiikkiperinnettä.

J.S. Bachin Jouluoratorio (kantaatit I-III) esitetään pe 11.12.2026 klo 19.00 Helsingin tuomiokirkossa. Cantores Minoreksen kanssa esiintyy Suomalainen barokkiorkesteri. Solisteina ovat Hedvig Paulig (sopraano), Elli Vallinoja (altto), Tuomas Katajala (tenori) ja Veikko Vallinoja (basso), lisäksi solistina on poikasopraano. Diskanttikuoro-osuudet laulaa CM-koulutusryhmien kuoro. Teoksen johtaa prof. Hannu Norjanen.

Cantores Minores

Salvat

Salvat 1701 teos tuo tuskan ja toivon Vanhaan kirkkoon

Helsingin Vanha kirkko tarjoaa marraskuussa vaikuttavan aikamatkan 1700-luvun alkuun, kun Aalto-yliopiston sekakuoro Dominante esittää Jaakko Mäntyjärven teoksen Salvat 1701.

Teos sopii erinomaisesti osaksi Vanhan kirkon 200-vuotisjuhlavuotta, sillä se käsittelee Helsingin historiaan vahvasti kietoutuvaa ruton aikaa ja yhteisön selviytymistä kriisin keskellä. Musiikkidraama kuvaa ruton pelkoa, kapinaa ja toivoa aikana, jolloin yhteisö ja kirkko olivat monelle ainoita turvan lähteitä.

Ville Sandqvistin ohjaamassa esityksessä kuoro ja näyttelijät herättävät ruttoajan ihmiset eloon aikakaudelle tyypillisissä puvuissa. Musiikki, draama ja visuaalinen toteutus muodostavat kokonaisuuden, joka kutsuu pohtimaan yhteisöllisyyden merkitystä kriisien keskellä.

Vuonna 1975 perustettua Aalto-yliopiston sekakuoro Dominantea johtaa Seppo Murto. Teoksen ohjaa Ville Sandqvist. Rooleissa ovat Ukko Kasvi, Tomi Ylä-Autio ja Maaria Jenu. Valaistuksesta vastaa Carl Sjöblom.

▸ **SALVAT 1701**
pe 27.11. klo 19 Vanhassa kirkossa
Vapaa pääsy.

”Voimme pysähtyä miettimään, mikä joulussa on tärkeintä ja kiinnittyä siihen.”

Anna-Maija ”Maikki” Viljanen, *Tuomiokirkkoseurakunnan kappalainen*

Merkityksellinen lahja tuo hyvän mielen

On joululahjojen ostamisen aika, mutta onko omissa ja lahjojen saajien kaapeissa jo turhaa tavaraa enemmän kuin tarpeeksi? Mietitkö, mitä ekotekoja voisit tehdä ilmastonmuutoksen uhkaamassa maailmassa? Tai ovatko rahat vähissä eikä kalliisiin kapistuksiin ole varaa?

Aineeton lahja tai ympäristöystävällinen tavaroiden kierrätys voi olla mainio ratkaisu. Ja trendikästäkin se on.

teksti **JANNE VILLA** kuva **SINI NIHTILÄ**

Parasta on antaa aikaa rakkaille

Tuomiokirkkoseurakunnan kappalainen **Anna-Maija ”Maikki” Viljanen** satsaa jouluisin enimmäkseen toisenlaisiin lahjoihin kuin kalliisiin ja uusiin tavaroihin.

– Joulun ei tarvitse olla ylikulutuksen juhlaa. Siihen pätee sama, minkä sanon kaikissa kastejuhlissa: parasta mitä voimme antaa kastettavalle on aika.

Kirkon Ulkomaanapu ja monet muut järjestöt tarjoavat mahdollisuuden hankkia aineettomia lahjoja. Rahalahjoitus, joka annetaan järjestölle, käytetään köyhissä maissa esimerkiksi lasten koulunkäyntiin, puuntaimiin tai vuoheen.

Hyvän mielen muille ja itselle tuovia auttamismahdollisuuksia on paljon.

– Aika pienikin raha voi olla toisella puolen maailmaa jollekin ihmiselle käänteentekevä asia. Myös vanhempani ovat vähitellen oppineet antamaan minulle näitä aineettomia lahjoja, kun olen sanonut, etten kaipaa muuta.

Kirppareilta löytyy aarteita

Materiaalisia lahjoja antaessaan Maikki Viljanen suosii kierrätystavaroita tai sitten perhe käy yhdessä ostamassa jotain aitoon tarpeeseen tulevaa.

– Helsingissä on mielettömän hienoja kirpputoreja kierrettäväksi!

”Helsingissä on mielettömän hienoja kirpputoreja kierrettäväksi!”

Monelle läheiselleen Viljanen antaa joulun aikaan itse leipomiaan saaristolaisleipiä. Lapset puolestaan antavat äidille esimerkiksi koulussa tehtyjä käsitöitä tai Kierrätyskeskuksen ilmaisosastolta tehtyjä löytöjä.

– En ole suoraan sanonut lapsilleni, että älkää ostako minulle lahjoja, mutta varmaan se on ollut rivien välissä luettavissa. Olen kannustanut miettimään, mikä tavara on tarpeellista ja oleellista. Ei se joulumieli niistä paketeista löydy.

Liity maailmanparantajien rintamaan

Kirkon arvopohjaan kuuluu luomakunnan ”viljeleminen ja varjeleminen”. Se asenne on tarpeen, sillä kohtuulliseen kulutukseen pyrkiminen on nyt tärkeämpää kuin koskaan.

– Ei riitä, että yksittäiset viherpiipertäjät toimivat samaan suuntaan ilmastonmuutoksen ehkäisemiseksi, vaan siihen tarvitaan koko yhteisöä.

Maikki Viljanen korostaa, ettei paheksu eikä moralisoi kenenkään toisen kulutusvalintoja. Jokainen vastaa niistä itse.

– Itsekin haluan osoittaa rakkautta myös konkreettisilla ja materiaalisilla lahjoilla, mutta yritän välttää turhakkeita tai lahjoja lahjojen vuoksi. Voimme pysähtyä miettimään, mikä joulussa on tärkeintä ja kiinnittyä siihen. ✶

”Valo kuuluu kaikille. Sen tulisi näkyä myös siinä, miten pidämme huolta kaikkein heikoimmassa asemassa olevista.”

Merja Korpela, *diakonian työalajohtaja*

Tulkoon valo – tuleeko valoa kaikille?

Elämme Suomessa aikaa, jossa epävarmuus koskettaa yhä useampaa. Maailman myllerrykset näkyvät arjessamme monin tavoin, mutta erityisesti ne näkyvät ihmisten taloudessa. Monelle jokainen kuukausi on selviytymistä laskujen, ruoan ja välttämättömien menojen välillä.

Tuomiokirkossa järjestettiin tänä vuonna Tulkoon valo! -teemakuukausi, joka keskittyi mielenterveyteen ja toivoon. Kirkossa oli esillä brittitaiteilija **Luke Jerramin** Heliosteos, Auringon pienoismalli. Valoa ja lämpöä symboloivan teoksen äärellä pysähtyi tuhansia ihmisiä. Samalla heräsi kysymys: ulottuuko valo ja toivo todella kaikille?

Teemakuukauden aikana järjestettiin neljä paneelikeskustelua, joissa käsiteltiin osattomuutta, toivoa, nuorten hyvinvointia ja välittämisen merkitystä. Itse sain moderoida keskustelua osattomuudesta ja huono-osaisuudesta. Keskustelijoina olivat professori **Heikki Hiilamo**, tutkija **Anna-Maria Isola** ja Sininauhaliiton toiminnanjohtaja **Pekka Lund**.

Keskustelussa nousi vahvasti esiin huoli niistä ihmisistä, jotka eivät jaksa tai kykene pitämään ääntä itsestään. Huoli koski myös lapsiperheköyhyyden kasvua, yksinäisyyttä, asunnottomuutta sekä sitä, miten yhä useampi joutuu miettimään, riittävätkö rahat peruselämiseen (ruokaan, vaatteisiin, lääkkeisiin). Erityistä huolta herätti myös erityistä tukea tarvitsevien lasten asema kouluissa.

Monen vaikeuden taustalla ovat yhteiskunnalliset päätökset, jotka ovat heikentäneet osan ihmisten toimeentuloa.
Yhä useampi putoaa turvaverkkojen läpi. Vuokrarästit kasvavat, mutta edullisia asuntoja ei ole tarjolla. Arjen turva horjuu.

Tämä herättää minussa kysymyksen perustuslain lupauksesta. Suomen perustuslain mukaan julkisen vallan tulee turvata jokaiselle välttämätön toimeentulo ja huolenpito. Mutta kuka määrittelee, mikä on riittävää? Missä kulkee raja, jonka alapuolella ihmisarvoinen elämä ei enää toteudu?

Kela määrittelee valtioneuvoston asetusten pohjalta toimeentulotuen rajat ja kohtuullisiksi katsotut asumismenot. Samalla tiedämme, että pienituloisuus koskettaa jo suurta joukkoa suomalaisia. Tilastot kertovat yhden totuuden, mutta diakoniatyössä kohtaamme ihmiset niiden lukujen takana.

Siksi kysynkin: kun puhumme valosta, toivosta ja välittämisestä, muistammeko ne ihmiset, joiden ääni ei kuulu päätöksenteossa? Valo kuuluu kaikille. Sen tulisi näkyä myös siinä, miten pidämme huolta kaikkein heikoimmassa asemassa olevista. Vasta silloin voimme sanoa, että valo todella saavuttaa jokaisen. ✶

Lähetyksen tukiryhmäläiset Tuomiokirkon kryptassa valmistautumassa kirkkokahveihin vas. Natasha, Leena, Leena, Eija-Liisa, Peme ja Olga

Vapaaehtoiset ovat seurakunnan sydän

– Seurakuntaa ei ole ilman aktiivisia, vastuuta kantavia seurakuntalaisia. Emme ole työntekijöiden yhteisö, vaan seurakunta, jossa jokainen palvelee omalla lahjallaan ja paikallaan, sanoo Helsingin tuomiokirkon kappalainen *Anna-Maija Viljanen*.

teksti **RIIKKA LESKINEN** kuvat **NATASHA VAALGAMAA**

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnassa toimii vuosittain satoja vapaaehtoisia. Heitä on mukana monenlaisissa tehtävissä eri työaloilla, ja heidän panoksensa näkyy jumalanpalveluksissa, tapahtumissa, musiikkityössä, diakoniassa, kansainvälisessä työssä sekä arjen kohtaamisissa.

Monenlaisia tehtäviä, yksi yhteinen seurakunta

Kansainvälisen työn ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Natasha Vaalgamaa** korostaa, että vapaaehtoiset ovat paljon enemmän kuin tekijöitä.

– Vapaaehtoiset eivät vain tee, vaan he ovat osa yhteisöä, osa seurakuntaa ja osa Kristuksen ruumista. He tuovat seurakuntalaisten näkökulman, rikastuttavat toimintaa omalla persoonallaan ja elämäkokemuksellaan sekä tukevat työntekijöitä.

Halu tehdä hyvää ja kuulua yhteisöön

Monia vapaaehtoistyöhön vetävät halu auttaa, tehdä jotakin merkityksellistä ja kuulua yhteisöön.

– Ihmiset haluavat kantaa vastuuta ja olla osa jotakin itseään suurempaa. Seurakunnan tilat ja erityisesti kirkot ovat myös monille tärkeitä ja rakkaita, Viljanen sanoo.

Hyvän toivon kappelin kappalainen **Hannu Varkki** nostaa esiin myös maailmantilanteen ja viimeaikojen synkät uutiset.

–Yhdessä tekeminen ja yhteisöllisyys antavat toivoa. Ne tekevät todeksi ja konkreettiseksi sen, että voimme ihmisinä kohdata ja auttaa toisiamme.

Diakoniatyössä vaikutus näkyy käytännössä: esimerkiksi ruokailuja ja olohuonetoimintaa ei voitaisi järjestää nykyisessä laajuudessaan ilman vapaaehtoisten tukea.

Diakoniatyöntekijä **Erja Ylikosken** mukaan vapaaehtoistoiminta tarjoaa mielekästä sisältöä arkeen, uusia ystävyyssuhteita ja mahdollisuuden käyttää omaa osaamista muiden hyväksi.

– Vapaaehtoisena oleminen voi lisätä merkittävällä tavalla ihmisen hyvinvointia.

Myös seurakunnan musiikkitoiminta rakentuu vahvasti vapaaehtoisten varaan. Vuonna 2025 seurakunnan kuoroissa lauloi ja soitti 140 vapaaehtoista, ja lisäksi 55 vapaaehtoista urkukonsertoijaa rikastutti Tuomiokirkon ja Vanhan kirkon konsertti- ja hartauselämää.

Jokaiselle on paikka seurakunnassa

– Ilman vapaaehtoisia kirkko olisi kuiva, tylsä, nuupahtanut ja paikoilleen kangistunut. Kristuksen ruumis olisi puutteellinen tässä maailmassa ilman jäseniään, Vaalgamaa sanoo.

Viljasen mukaan seurakunnassa tarvitaan erilaisia ihmisiä ja lahjoja. On myös muistettava, että seurakunnassa saa myös vain olla ja levätä. Aina ei tarvitse tehdä ja toimia. Osa yhteisöä voi olla myös tulemalla ja olemalla.

– Kaikille tilaa riittää, kaikille paikkoja on. ✱

Elif kurkistamassa Vanhan kirkon luukusta. Meneillään Rukouksen syli -tapahtuma elokuussa 2026, ja Elifillä työn alla kahvituslogistiikka.

Vapaaehtoisena seurakunnassa

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnassa toimii satoja vapaaehtoisia. Kysyimme kolmelta heidän kokemuksiaan seurakunnassa.

teksti **RIIKKA LESKINEN** kuvat **MAX, CHARLENE JA ELIF**

Max Hyun
Etelä-Korea

Lähdin mukaan Hyvän toivon kappelin vapaaehtoistyöhön tutun kannustamana. Minulle vapaaehtoistyö merkitsee mahdollisuutta auttaa muita ja olla hyödyksi yhteisölle. Se tuo elämääni merkitystä ja saa minut tuntemaan itseni eläväksi. Samalla voin kantaa vastuuta yhteisön jäsenenä. Parasta on nähdä ihmisten viihtyvän ja tietää olleeni itse mukana luomassa hyvää tunnelmaa.

Charlene Appolis
Etelä-Afrikka

Löysin seurakunnasta harjoittelupaikan, joka on tarjonnut minulle ainutlaatuisen mahdollisuuden tutustua suomalaiseen kulttuuriin. Erityisen vaikutuksen minuun ovat tehneet vapaaehtoiset naiset, joiden ystävällisyys ja elämänkokemus ovat opettaneet minulle paljon. Ikimuistoisin hetkeni oli Kirkot pihalla -tapahtuma, jossa ylistysmusiikki toi mieleeni nuoruusvuodet Etelä-Afrikassa.

Elif Yüce
Turkki

Tulin seurakuntaan alun perin kieliharjoittelun kautta, mutta viihdyin niin hyvin, että jatkoin vapaaehtoisena. Vapaaehtoistyössä minua inspiroi se, että ihmiset antavat aikaansa muiden hyväksi. Olen auttanut monenlaisissa tehtävissä tapahtumista keittiötyöhön. Samalla vapaaehtoistyö on tarjonnut minulle mahdollisuuden käyttää suomen kieltä, oppia uutta sekä löytää yhteisön ja tekemisen, jotka tuovat elämääni iloa, merkitystä ja tunteen siitä, että voin olla hyödyksi muille.

Aki Kekkonen,
diakoniapastori

Kohtuullisuus on tärkeä lahja

Jouluun liittyy paljon odotuksia. Toivomme rauhallista tunnelmaa, läheisiä ympärillemme, aikaa yhdessäololle, herkkuja ja lahjojakin. Haluaisimme, että kaikki olisi hyvin. Joulusta tuleekin helposti juhla, joka mittaa elämämme laatua ja onnistumista, mutta riittävätkö rahat, aika ja voimat? Samalla moni kantaa mukanaan huolia, surua, yksinäisyyttä. Elämä ei pysähdy jouluksi, eikä todellisuus aina vastaa juhlan ihannekuvaa.

Siksi kohtuullisuus on jouluna tärkeä lahja.

Kohtuullisuus ei tarkoita ilosta luopumista eikä sitä, että kaiken pitäisi olla vaatimatonta. Se tarkoittaa kykyä nähdä, mikä on riittävästi. Kaiken ei tarvitse olla valmista, eikä joulun tarvitse olla täydellinen ollakseen hyvä.

Kohtuullisuus vapauttaa suorittamisesta. Emme vaadi itseltämme emmekä toisiltamme mahdottomia. Koti saa olla hieman keskeneräinen, pöytä yksinkertaisempi ja aikataulu väljempi. Tärkeintä on läsnäolo.

”Hän tulee keskelle tavallista elämää, sen iloon ja suruun, kiitollisuuteen ja ikävään. Saamme luottaa siihen, että emme ole yksin. Jumala on läsnä. Se riittää.”

Usein parhaat joululahjat eivät mahdu pakettiin. Ne ovat aikaa, kuuntelemista, auttamista ja välittämistä. Hetkiä, joissa toinen ihminen kokee olevansa nähty ja arvostettu.

Joulun sanoma puhuu samaa kieltä. Jeesus ei syntynyt palatsiin vaan vaatimattomaan eläinsuojaan. Ensimmäinen joulu ei ollut loistelias eikä täydellinen. Se oli karu, vaatimaton ja hauras. Silti sinne Jumala tuli.

Siinä on joulun suuri lohdutus. Jumala ei odota, että elämämme olisi valmis ja täydellinen ennen kuin hän tulee luoksemme. Hän tulee keskelle tavallista elämää, sen iloon ja suruun, kiitollisuuteen ja ikävään. Saamme luottaa siihen, että emme ole yksin. Jumala on läsnä. Se riittää.

Siksi joulun ei tarvitse olla täydellinen ollakseen hyvä joulu. Saamme viettää sitä oman elämämme kokoisena. Saamme iloita, jos siihen on aihetta, ikävöidä, jos joku puuttuu, ja levätä, jos voimat ovat vähissä.

Riittäisikö tänä jouluna vähän vähempi? Silloin sydämeen voi avautua enemmän tilaa rauhalle, kiitollisuudelle ja Jumalan läsnäololle. ✶

Kirkko Helsingissä

Where are you this Christmas?

Perhaps you are at home, spending time with your favorite Christmas traditions. Or maybe you will be traveling, hoping to meet your loved ones or to enjoy some peace and quiet all by yourself. Perhaps you will be spending Christmas at your workplace, making the holidays possible for other people.

In the Gospel of Luke, we are told that Mary and Joseph, Jesus' parents, are traveling when he is born. "While they were there, the time came for the baby to be born," says the Gospel. Physically, "there" refers to Bethlehem, a strange town for this family. In addition to their physical location, I wonder where they were emotionally or mentally. I can easily imagine that they might have been scared, lonely, and feeling quite lost, with no place to stay while Mary was about to give birth to her firstborn child.

Where are you this Christmas?

Maybe you are feeling joyful, and the people around you are happy as well. Or perhaps this Christmas your heart is filled with sorrow and loss. Maybe you are exactly where you want to be in life. Or you may find yourself in circumstances you never expected.

"Wherever you are this Christmas, a miracle is taking place. Our Savior, Jesus Christ, is born."

Wherever you are this Christmas, a miracle is taking place. Our Savior, Jesus Christ, is born. He will find us wherever we are. We can imagine looking into the knowing eyes of a newborn baby. Jesus knows what it feels like to be vulnerable. He came into this world for all of us. So wherever you are this Christmas, Jesus will be there with you.

"For to us a child is born, to us a son is given, and the government will be on his shoulders." (Isaiah 9:6)

Wishing you a blessed Advent and Christmas season. ✷

Rev. Sara Toivanen,
coordinator of international work
Pastor, Helsinki Cathedral Parish

Advent, Christmas and Season of Christmas – St Nicholas' Church Christmas services and events in Mikael Agricola Church

Kirkon materiaalipankki

28th November, Christmas Bazaar at 11 am to 14.30 pm in the Crypt of Mikael Agricola Church
British Festive food, Christmas Crackers, handicrafts & gifts, cards & book, Tombola and Raffel. Café and entertainment. Free entry.

29th November, Advent 1 Sung Eucharist at 10 am
Advent is the Church's season of expectation, preparing for Christ's coming at Christmas and looking ahead to his final coming as judge. Commercial pressure to celebrate Christmas early makes watchfulness harder to sustain, but the core Advent prayer remains "Maranatha" ("Our Lord, come"). Decorations are kept simple, and purple is the traditional colour.

6th December, Advent 2 Sung Eucharist at 10 am
6th December is our Dedication service as it is the Feast day of St Nicholas', our patron saint.

9th December, Festival of Nine Lessons and Carols at 7 pm, in Helsinki Cathedral
A traditional Anglican carol service. The main theme of the service is the development of the loving purposes of God seen through the lessons from the Bible and music of the carols. Service lasts an hour, all welcome.

13th December, Advent 3 All Age Christingle Service at 10 am
During the service we build Christingles. Christingles are oranges wrapped in red tape, decorated with dried fruit or sweets, with a candle on the top. Please join us for this fun service.

20th December, Advent 4 Sung Eucharist at 10 am

24th December, Christmas Eve, Family Carols and crib service at 4 pm to 4.45pm
For this service we invite children to dress up as their favourite character from the Nativity. We sing familiar Christmas Carols and build our Nativity.

25th December, Christmas Day Sung Eucharist at 11 am, followed by mulled wine.

Sung Eucharist (Holy Communion) service every Sunday at 10-11.15 with Sunday School (except during the school holidays) followed by refreshments in the Crypt.

"You are warmly welcome to all our services and events!"

MORE INFORMATION:
follow us on facebook.com/anglicanfinland and instagram.com/anglican_church_helsinki or check our website anglican.fi

A Thoughtful Gift That Does Good

It's time to start Christmas shopping, but do we and our loved ones already own more than enough stuff? Are you wondering what you can do to help tackle climate change? Or is money tight, making expensive gifts difficult to afford?

An experience, donation or thoughtfully recycled gift could be the perfect solution. And it's right on trend, too.

The Best Gift Is Time

At Christmas, **Anna-Maija "Maikki" Viljanen**, a chaplain at Helsinki Cathedral Parish, focuses mainly on gifts other than expensive, brand-new items.
"Christmas doesn't have to be a festival of overconsumption. The same principle applies to every baptism I attend: the best thing we can give a child being baptised is our time."

Finn Church Aid and many other organisations offer the opportunity to give gifts that make a difference without adding to our material possessions. Donations can support causes in poorer countries, helping children go to school, funding tree planting or providing a goat to a family in need.

There are many ways to help others — and feel good about it yourself.
"Even a small amount of money can make a life-changing difference to someone on the other side of the world. My parents, too, have gradually learned to give me these kinds of gifts after I told them I don't need anything else."

Treasures from Second-Hand Shops

When Maikki Viljanen gives physical gifts, she prefers second-hand items. Alternatively, her family goes shopping together to find something that is genuinely needed.
"Helsinki has some fantastic second-hand shops to explore!"

At Christmas, Viljanen also gives many of her loved ones homemade archipelago rye bread.

Her children, in turn, give her things such as crafts they have made at school or finds from the free section at the Recycling Centre.
"I haven't directly told my children not to buy me gifts, but I'm sure they've got the message. I've encouraged them to think about what is useful and meaningful. The Christmas spirit isn't found in wrapped presents."

Join the Ranks of World-Changers

The Church's values include the biblical call to "cultivate and care for" creation. This mindset is more important than ever, as we strive to consume more responsibly in the face of climate change.
"It's not enough for a handful of eco-minded people to take action against climate change. We need the whole community to get involved."

Maikki Viljanen emphasises that she doesn't judge or moralise about other people's consumption choices. Everyone makes their own decisions.
"I also want to show love through tangible, material gifts, but I try to avoid unnecessary items or giving gifts simply for the sake of giving."

"We can pause to reflect on what really matters at Christmas and hold on to that."

text **JANNE VILLA** illustration **SINI NIHTILÄ**

From Kitchen Work to Worship Music: Volunteering in the Parish

Hundreds of volunteers are involved in the work of Helsinki Cathedral Parish. We asked three of them to share their experiences of volunteering in the parish.

Max, Charlene and Elif

Max Hyun,
South Korea

I got involved in volunteering at Hyvän toivon kappeli after being encouraged by someone I knew. For me, volunteering is an opportunity to help others and contribute to the community. It gives my life a sense of meaning and makes me feel alive, while also allowing me to take responsibility as a member of the community. The best part is seeing people enjoy themselves and knowing that I helped create a good atmosphere.

Charlene Appolis,
South Africa

I found an internship at the parish, which has given me a unique opportunity to learn about Finnish culture. I have been particularly touched by the women volunteers, whose kindness and life experience have taught me a great deal. My most memorable moment was Kirkot pihalla event, where the worship music brought back memories of my youth in South Africa.

Elif Yüce,
Turkey

I first came to the parish through a language internship but enjoyed it so much that I decided to continue as a volunteer. What inspires me about volunteering is seeing people give their time for the benefit of others. I have helped with many different tasks, from events to kitchen work. Volunteering has also given me a chance to practise Finnish, learn new things and find a community and activities that bring joy and meaning to my life – and a sense that I can be useful to others.

Joulunajan jumalanpalvelukset ja hartaudet

1. ADVENTTISUNNUNTAI 29.11. – MESSUISSA LAULETAAN ”HOOSIANNA”
Messu
klo 10 Tuomiokirkossa
klo 10 Vanhan kirkon 200-vuotisjuhlamessu
klo 12 Hyvän toivon kappelissa
Anglikaaninen messu
(in English)
klo 10 Mikael Agricolan kirkossa (ei Hoosiannaa)
Perinteisen kaavan messu
klo 12 Mikael Agricolan kirkossa
Tuomasmessu
klo 18 Mikael Agricolan kirkossa

2. ADVENTTISUNNUNTAI 6.12. – ITSENÄISYYSPÄIVÄ
Messu
Klo 10 Vanhassa kirkossa
klo 12 Hyvän toivon kappelissa
Anglikaaninen messu
(in English)
klo 10 Mikael Agricolan kirkossa
Suomen itsenäisyyspäivän ekumeeninen juhlajumalanpalvelus
klo 12 Tuomiokirkossa. Sisäänkäynti klo 11.10–11.30 Tuomiokirkon etelä- ja pohjoisovista. Jumalanpalvelus televisioidaan.
Itsenäisyyspäivän messu
klo 12 Mikael Agricolan kirkossa, yhteistyössä perinteisen kaavan messu ja Tuomasmessu

3. ADVENTTISUNNUNTAI 13.12.
Messu
klo 10 Tuomiokirkossa
klo 10 Vanhassa kirkossa
klo 12 Hyvän toivon kappelissa
Anglikaaninen messu
(in English)
klo 10 Mikael Agricolan kirkossa
Perinteisen kaavan messu
klo 12 Mikael Agricolan kirkossa
Tuomasmessu ja kauneimmat joululaulut, pop up -orkesteri
klo 18 Mikael Agricolan kirkossa

LAUANTAI 19.12.
Kauneimmat joululaulut -iltamessu
klo 18 Tuomiokirkossa

4. ADVENTTISUNNUNTAI 20.12.
Messu
klo 10 Tuomiokirkossa
klo 10 Vanhassa kirkossa
Anglikaaninen messu
(in English)
klo 10 Mikael Agricolan kirkossa
Joululaulumessu
klo 12 Hyvän toivon kappelissa
Tuomasyhteisön jouluvesper
klo 19 Mikael Agricolan kirkossa

JOULUAATTO 24.12.
Jouluhartaus
klo 14 Mikael Agricolan kirkossa
klo 15 Hyvän toivon kappelissa
klo 15.30 Tuomiokirkossa
klo 16 Suomenlinnan kirkossa
klo 16 Anglikaaninen Family Carol & Crib service, Mikael Agricolan kirkossa
klo 16.30 Johanneksen kirkossa
klo 17 Vanhassa kirkossa
Christmas Eve mass
klo 20 Tuomiokirkon kryptassa
Jouluyön Tuomasmessu
klo 23 Mikael Agricolan kirkossa
Jouluyön musiikkihartaus
klo 23 Tuomiokirkossa

JOULUPÄIVÄ 25.12.
Joulupäivän messu
klo 8 Tuomiokirkossa
klo 10 Vanhassa kirkossa
klo 11 Christmas Day Festival Service, Anglikaaninen messu, Mikael Agricolan kirkossa

TAPANINPÄIVÄ 26.12.
Messu
klo 10 Tuomiokirkossa

UUDENVUODENPÄIVÄ 1.1.
Messu
klo 10 Tuomiokirkossa

LOPPIAINEN 6.1.
Messu
klo 10 Tuomiokirkossa
Anglikaaninen messu
(in English)
klo 10 Mikael Agricolan kirkossa

MUUT MESSUT
Messut sunnuntaisin klo 10 Tuomiokirkossa ja Vanhassa kirkossa, klo 12 Hyvän toivon kappelissa
Agricolamessu
keskiviikkoisin klo 18 Mikael Agricolan kirkossa 9.12. asti
Päivämessu
torstaisin klo 12 Tuomiokirkossa
Puolen tunnin messu torstaisin klo 17.30 Vanhassa kirkossa
Viikkomessu
torstaisin klo 19 Mikael Agricolan kirkossa 17.12. asti
Iltamessu lauantaisin klo 18 Tuomiokirkossa
Perinteisen kaavan messu
sunnuntaisin klo 12 Mikael Agricolan kirkossa parittomilla viikoilla
Tuomasmessu sunnuntaisin klo 18 Mikael Agricolan kirkossa

Lapsille ja perheille

Perhemessu
la 28.11. klo 16
Mikael Agricolan kirkossa
Kirkkokekkerit - leikkivä messu
su 29.11. klo 10
Hyvän toivon kappelissa
Perhekahvila ja joululaulut
ke 9.12. klo 17–18.30 Katajanokan seurakuntakodissa
Perheiden puuroiltamat
pe 11.12. klo 17–19
Hyvän toivon kappelissa
Perheiden jouluhartaus
ke 24.12. klo 11 Vanhassa kirkossa
ke 24.12. klo 13 Tuomiokirkossa
Ke 24.12. klo 16 Anglikaaninen Family Carol & Crib service Mikael Agricolan kirkossa

Arjen hengellisyys

Saarnajatkot joka sunnuntai messun jälkeen Tuomiokirkon kryptassa.
Päivärukous ma, ti ja pe klo 12 Tuomiokirkossa. Tiistaisin rukoillaan erityisesti rauhan puolesta ja perjantaisin luomakunnan puolesta.
Ekumeeninen luottamuksen rukoushetki maanantaisin klo 18 Tuomiokirkon kappelissa ja torstaisin klo 9.30 Hyvän toivon kappelissa.
Anglikaaninen Evening Prayer (in English) keskiviikkoisin klo 17 Mikael Agricolan kirkon kappelissa.
Kristillinen meditaatio keskiviikkoisin klo 18 Tuomiokirkon kappelissa.
Ekumeeninen aamurukous Studium Catholicumissa, Ritarikatu 3 torstaisin klo 8.30.
Pappi tavattavissa torstaisin klo 15–17 Tuomiokirkossa.
Stadin sydän -ilta to 3.12. klo 18 Vanhassa kirkossa.
Adventtiajan Hiljaisuuden jooga® la 28.11. ja 5.12. klo 10 Vanhassa kirkossa.
SJL-jooga pe 27.11. ja 4.12. klo 17.30–19 Hyvän toivon kappelissa.

Musiikkia ja konsertteja

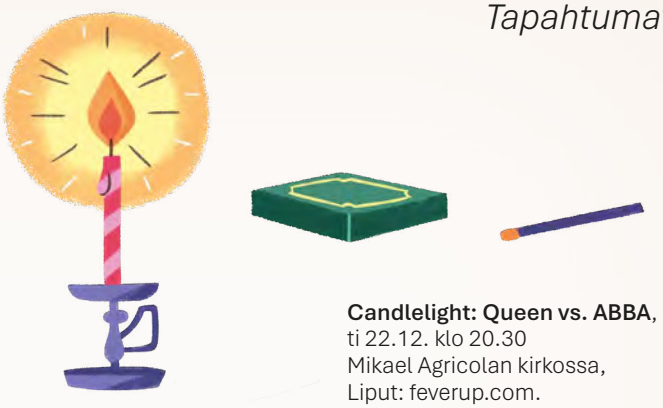

Päivämusiikki ti klo 12 Vanhassa kirkossa ja ke klo 12 Tuomiokirkossa.
Joulun Valo –konsertti - esiintymässä Saila ja Mika Karola sekä Crescendo Nordics -orkesteri ja kuoro kapellimestari Lehari Kaustelin johdolla su 29.11. Klo 18 Vanhassa kirkossa. Vapaa pääsy.
Jarkko Ahola – Odotus –joulukonsertti su 29.11. klo 19 Tuomiokirkossa, Lippupiste
Candlelight: Tribute to Queen & The Beatles, pe 4.12. klo 18.30 Tuomiokirkossa. Liput: feverupcom.
Candlelight: Coldplay & Imagine Dragons, pe 4.12. klo 20.45 Tuomiokirkossa. Liput: feverup.com.
Candlelight: Tribute to Hans Zimmer, la 5.12. klo 18 Mikael Agricolan kirkossa. Liput: feverup.com.
Candlelight: Tribute to Michael Jackson, la 5.12. klo 20.30 Mikael Agricolan kirkossa, Liput: feverup.com.
Nine Lessons and Carols - anglikaanisen perinteen mukainen jouluhartaus ke 9.12. klo 19 Tuomiokirkossa.
Cantores Minores: J.S. Bach, Jouluoratorio, Kantaatit 1–3 pe 11.12. klo 19 Tuomiokirkossa. Liput: Ticketmaster.
Suomalaisen Klubin Kuoron joulukonsertti la 12.12. Klo 17 Vanhassa kirkossa. Vapaaehtoinen käsiohjelmamaksu.
Joulukonsertti Antti Ketonen: ”Joulu valtaa sydämen” su 13.12. klo 18 Vanhassa kirkossa. Liput: Ticketmaster.
Dominanten perinteinen joulukonsertti ma 14.12. klo 19 Tuomiokirkossa. Liput: holvi.com/shop/Dominante.
Joulukonsertti Mestarilaulajat ti 15.12. klo 18 Vanhassa kirkossa, vapaa pääsy.
Ylioppilaskunnan Laulajien perinteinen joulukonsertti ti 15.12. Klo 20.30 Mikael Agricolan kirkossa, Liput: Lippupiste.
Joulukonsertti IEC Finland ke 16.12. klo 18 Tuomiokirkon kryptassa, lipunmyynti.
Cantores Minores: Perinteinen joulukonsertti to 17.12. klo 18 ja klo 20 Tuomiokirkossa. Liput: Ticketmaster.
Cantores Minores: Perinteinen joulukonsertti pe 18.12. klo 18 ja klo 20 Tuomiokirkossa. Liput: Ticketmaster.
Aventur-kuoron konsertti: “Hehku” pe 18.12. klo 19 Vanhassa kirkossa. Liput: NetTicket.
Aventur-kuoron konsertti: “Hehku” la 19.12. klo 19 Vanhassa kirkossa. Liput: NetTicket.
Samuli & Venla Edelmann sekä Marja-Leena Kouki: “Kun Joulu On” ti 22.12. klo 18 Tuomiokirkossa. Liput: Lippupiste.
Candlelight: Tribute to Hans Zimmer, ti 22.12. klo 18 Mikael Agricolan kirkossa. Liput: feverup.com.
Candlelight: Queen vs. ABBA, ti 22.12. klo 20.30 Mikael Agricolan kirkossa, Liput: feverup.com.
Diandra - Kerran joulukuun aikaan, ke 23.12. klo 18 Mikael Agricolan kirkossa. Liput: Lippu.fi.
Christmas Carols –yhteislaulutilaisuus pe 25.12. klo 16 Tuomiokirkossa.
Humanitas-seuran konsertti ma 28.12. klo 18 Vanhassa kirkossa. Vapaa pääsy.
Helsingin filharmonisen kuoron konsertti to 31.12. klo 19 Tuomiokirkossa.
Loppiaisen valoa -konsertti: Maria Ylipää ja orkesteri ke 6.1. klo 17 Mikael Agricolan kirkossa.

Yhdessäoloa ja tapahtumia

Salvat 1701 koraalidraama pe 27.11. klo 19 Vanhassa kirkossa.
Adventtimyyjäiset la 28.11. klo 10–13 Tuomiokirkon Kryptassa.
Yhteisöruokailu maanantaisin klo 17–18.15 (7.12. asti) Hyvän toivon kappelissa.
Kappelikahvila tiistaisin klo 14–15.30 (8.12. asti) Hyvän toivon kappelissa.
Diakoniaruokailu tiistaisin klo 12 (8.12. asti) Mikael Agricolan kirkossa.
SenioriFoorum keskiviikkoisin klo 13 (9.12. asti) Mikael Agricolan kirkossa.
Kristitty juoksee –lenkki keskiviikkoisin klo 17, lähtö Vanhalta kirkolta (ei 23.12., 30.12. & 6.1.).
Yhteisötanssi ke klo 17 Hyvän toivon kappelissa.
Joulupuuro lyhtyjen valossa ma 14.12. klo 17–18 Hyvän toivon kappelissa. Ota oma lyhty mukaan!
Nuorten joululeffailta ke 16.12. klo 15–20 Mikael Agricolan kirkossa.
Annankulman olohuone vko 48 ke klo 11–13, to klo 11–14 ja pe klo 9–12. Vko 49 to klo 11–14 ja pe klo 9–12. Joulutauko 9.12.2026–6.1.2027.
Kaikille avoimet torstaikahvit to 17.12. klo 14–15.30 Suomenlinnan kirkossa.
Matalan kynnyksen joululaulukaraoke su 20.12. klo 13.30–14.30.

KATSO KAIKKI MESSUT JA TAPAHTUMAT:
helsingintuomiokirkkoseurakunta.fi

SEURAA MEITÄ:
YouTube /helsingintuomiokirkkoseurakunta
/tuomiokirkkoseurakunta

Kauneimmat joululaulut 2026

TUOMIOKIRKOSSA, Unioninkatu 29

la 28.11. klo 14	Saamenkieliset Kauneimmat joululaulut (myös striimaus)
ma 14.12. klo 12	Kauneimmat joululaulut 30 min
ti 15.12. klo 12	Kauneimmat joululaulut 30 min
ti 15.12. klo 13	Yliopistoväen Kauneimmat joululaulut
pe 18.12. klo 12	Kauneimmat joululaulut 30 min
la 19.12. klo 18	Kauneimmat joululaulut -iltamessu
su 20.12. klo 14	Kauneimmat joululaulut, mukana balettiryhmä
su 20.12. klo 17	Kauneimmat joululaulut Puhallinorkesteri Apollon säestyksellä
su 20.12. klo 20	Kauneimmat joululaulut luomakuntateemalla
ma 21.12. klo 12	Kauneimmat joululaulut 30 min
ti 22.12. klo 12	Kauneimmat joululaulut 30 min
ke 23.12. klo 12	Kauneimmat joululaulut 30 min
ke 23.12. klo 15	Kauneimmat joululaulut
pe 25.12. klo 16	Christmas Carols

VANHASSA KIRKOSSA, Lönnrotinkatu 6

to 3.12. klo 18	Kauneimmat joululaulut Stadin sydän -illassa
la 12.12. klo 13	Perheiden Kauneimmat joululaulut
la 19.12. klo 15	Perheiden Kauneimmat joululaulut
la 26.12. klo 18	Kauneimmat joululaulut

HYVÄN TOIVON KAPPELISSA, Länsisatamankatu 26-28

su 13.12. klo 15	Kauneimmat joululaulut
su 20.12. klo 15	Perheiden Kauneimmat joululaulut

MIKAEL AGRICOLAN KIRKOSSA, Tehtaankatu 23

to 3.12. klo 13	Kauneimmat joululaulut
su 13.12. klo 18	Tuomasyhteisön Kauneimmat joululaulut -messu
pe 25.12. klo 14	Kauneimmat joululaulut

MUUT PAIKAT

to 3.12. klo 18	Home Hotel Katajanokassa, Merikasarminkatu 1 A
ke 9.12. klo 18	Ravintola Viiskulmassa, Laivurinkatu 43
su 13.12. klo 16	Johanneksenkirkossa, Korkeavuorenkatu 12
ke 16.12. klo 18	Suomenlinnan kirkossa, Suomenlinna C 43

Kauneimmat Joululaulut